

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง บทบาทครอบครัวในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในระหว่างการคุมประพฤติ : ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนกับผู้ปกครองต่องานคุมประพฤติและบทบาทการนำครอบครัวมาใช้ในคุมประพฤติ เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาการนำครอบครัวมาใช้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ

ในการศึกษาวิจัยได้ทำการศึกษาจากเด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งคุมประพฤติ และมารายงานตัวที่สำนักงานคุมประพฤติประจำศาลอาญา และผู้ปกครอง จำนวนทั้งสิ้น 140 คน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และประมวลผลข้อมูล จัดทำตารางวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลการวิเคราะห์มานำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งจากการศึกษามีผลสรุปดังนี้

เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถูกจับกุมและดำเนินคดีเป็นครั้งแรก ในฐานะความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติด มีสาเหตุมาจากความอยากรู้อยากลอง เพื่อนชักชวนและปัญหาครอบครัว มีอายุขณะกระทำความผิดอยู่ระหว่าง 15-18 ปี กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่

เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงพักอาศัยและได้รับเงินใช้จ่ายจากบิดามารดา ซึ่งจะไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน และมีเงินเหลือเก็บบ้าง มีส่วนน้อยที่ต้องทำงานด้วยตนเองและไม่มีเงินเหลือเก็บเลย

แสดงให้เห็นว่าด้วยวัยวุฒิและคุณวุฒิของเด็กและเยาวชนเองจะนำไปสู่การถูกชักจูงได้ง่ายที่จะกระทำความผิด และในปัจจุบันยาเสพติดเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้ง่าย จึงมีเรื่องยากเลยที่เด็กและเยาวชนจะเข้าถึง ซึ่งแม้ว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่แล้วจะมีได้มาจากครอบครัวที่แตกแยกก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่าไม่มีปัญหาในครอบครัว

จากการศึกษาจะพบว่า ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส รองลงมาคือหย่าหรือเป็นหม้าย และเป็นหัวหน้าครอบครัว

ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะจบชั้นประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างและค้าขาย มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน จึงแสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนชั้นล่างหรือชนชั้นทำงาน

ในความคิดเห็นของเด็ก เยาวชนและครอบครัวด้านสัมพันธภาพ และบทบาทครอบครัว พบว่า ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ผู้ปกครองมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย “ปานกลาง” (mean = 3.477) ส่วนประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย “มาก” (mean = 3.67) ด้านบทบาทครอบครัว ประชากรที่เป็นผู้ปกครองกับเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย “ปานกลาง” (mean = 3.341, 3.424) ตามลำดับ ซึ่งสรุปได้ว่า ผู้ปกครองเองก็ตระหนักและให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เช่นกัน คอยดูแลให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา แนะนำ ครอบครัวมีความผูกพัน และให้อิสระในการตัดสินใจแก่สมาชิก ส่วนเด็กและเยาวชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไปบ้างจึงทำให้ระดับความพึงพอใจแตกต่างกันครอบครัวยังคงมีปากเสียงกระทบกระทั่งกัน การบอกกล่าวความต้องการและการให้อิสระในการตัดสินใจยังคงมีข้อจำกัด นอกจากนี้ผู้ปกครองกับเด็กและเยาวชนต่างก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันระดับ “น้อย” ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ดีเท่าที่ควรในเรื่องของการพบปะ พุดคุยหรือร่วมกิจกรรมกันในแต่ละวัน ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญมาก บ่งชี้ให้เห็นว่าครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างแม้จะเป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ เด็กและเยาวชนมิได้มาจากครอบครัวแตกแยก แต่สมาชิกในครอบครัวกลับมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน น้อยมาก ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาได้ การที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพ บทบาทครอบครัว ในการดูแลปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น และไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีกนั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะฉะนั้นความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นผู้ปกครอง และเด็กและเยาวชนนั้นทำให้มองเห็นความคิดเห็นที่ต่างมุมมองกันแม้จะมาจากครอบครัวเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึงสำคัญยิ่งที่ควรจะมีการปรับปรุงในส่วนที่เป็นปัญหา พัฒนารoles บทบาทครอบครัวให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น ซึ่งแน่นอนว่าทั้งผู้ปกครองและเด็กและเยาวชนเองต่างก็มีความต้องการให้ครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี อบอุ่น มีความรักความห่วงใย ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ไม่มีปัญหาการกระทบกระทั่งกัน ให้โอกาสสมาชิกเมื่อเกิดความผิดพลาด และคาดหวังว่าการคุมประพฤติจะมีส่วนช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับตัวเป็นคนดีได้ ไม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ครอบครัวต้องทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดู ปลูกฝังในสิ่งที่ถูกต้อง ให้ความรักความอบอุ่น แก่เด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอ โดยต้องมีเวลาเอาใจใส่ ร่วมกิจกรรมกันมากขึ้น รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาที่ดีคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา
2. จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระหว่างคุมประพฤติ เพื่อสร้างความเข้าใจและให้ตระหนักในบทบาทครอบครัวในการมีส่วนร่วมดูแลเด็กและเยาวชนในระหว่างการคุมประพฤติ
3. จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างเด็กและเยาวชนกับผู้ปกครอง ในระหว่างที่คุมประพฤติ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ให้ทราบบทบาทของตนเองในครอบครัว
4. ดำเนินการในเชิงรุกเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่มีสาเหตุมาจากครอบครัว โดยการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแก่กลุ่มครอบครัวของเด็กและเยาวชน
5. พนักงานคุมประพฤติควรตระหนักและให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพในครอบครัว ของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานต่อไป
6. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นการเปรียบเทียบลักษณะสัมพันธภาพในครอบครัว ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและไม่กระทำผิด